

Posudek oponenta na bakalářskou práci Davida

Váchy „Obavy ohledně války na Ukrajině“

Celkové hodnocení

Předkládaná bakalářská práce je nadstandardně vydařená. Autor zvolil zajímavé téma, vystavěl svůj text systematicky, napsal ho čtivě a založil na širokém spektru nastudované—a náležitě odkázané—odborné literatury. Některé připomínky nicméně mám, ať už v oblasti metodologicko-epistemologické, nebo v oblasti formální (viz níže). Jim navzdory se ovšem domnívám, že práce splňuje všechny požadavky a zaslouží si obhajobu před příslušnou komisí: **práci navrhuji hodnotit v rozmezí „velmi dobře“ až „výborně.“**

Dílčí připomínky

Mé nejzávažnější připomínky se—naštěstí pro autora—týkají do jisté míry spíše obecných charakteristik odborného diskurzu, ze kterého vychází, a nelze je tak klást přímočaře za vinu jemu. I tak nicméně stojí za zmínku. V první řadě jde o chatrné vymezení klíčových pojmů, jako je resilience a vědomí vlastní účinnosti. Na intuitivní rovině smysl dávají, ale že by byly nějak jasně operacionalizované, nebo bylo patrné, že panuje široká shoda na tom, o co se přesně jedná, tak to ne. Teoretické zakotvení práce proto sice spočívá na fundamentu mnoha studií, ale ujasněné co se týče nějakých obecných závěrů či predikcí není. To se následně projevuje v tom, že empirické hypotézy v kontextu teoretické části práce opět spíš tak nějak intuitivně dávají smysl, než že by jím byly přímočaře implikovány, nebo v tom, že autor je nucen mluvit jen o souvislostech (tj. korelaci) a nikoli kauzalitě. Dobrý základ pro to, abychom vyslovovali závěry o příčinné souvislosti a směru, kterým se ubírá, totiž schází. Bez nich ale není přínos výzkumu zvláště zřetelný.

Mé pochyby souvisejí i s využitím dotazníku, přestože jeho budování autor věnoval nadstandardní péči. Jeho problémy totiž nekončí nereprezentativností vzorku, kterou autor sám otevřeně přiznává. Jde i o to, že spolu pouze koreluje různé aspekty sebepojetí respondentů, aniž bychom měli přístup k jakýmkoli pevnějším, objektivnějším oporám. Mohlo ostatně dojít i k tomu, že framing války, kterým dotazník začíná, „nastavil náladu“ pro

vyplňování jeho zbytku. Mimochodem proč že v dotazníku v příloze figurují otázky na koronavirus (bloky XI – XIII)?

Uznávám každopádně, že předchozí výtky jednak mají charakter, který překračuje hranice autorovy práce, a jednak se vydávají i mimo zónu toho, co lze v bakalářské práci realizovat. Proto je nevidím jako nepřekonatelné překážky v cestě výborného hodnocení práce. Kromě nich mám jen drobné připomínky:

- Shrnutí teoretické části (s. 24) určitě není od věci a jeho přítomnost hodnotím kladně, ale mělo by působit víc jako odrazový můstek pro empirickou část práce a zaměřit se tak na její klíčová východiska – v současné podobě jde především o zpět hledící shrnutí.
- Pozor na překlepy.
- Pozor na přeskokování mezi fonty.
- Tabulky zarovnat doprostřed stránky.
- Závěr je poněkud „začíslovaný“ a ne úplně obratně napsaný – jde o klíčovou část textu, která by si zasloužila větší péči a větší tah na branku.
- V seznamu literatury se pracuje s kurzivou o dost nonšalantněji, než by si představovaly citační normy.

V Praze 30. 8. 2023,

Petr Špecián, Ph.D.